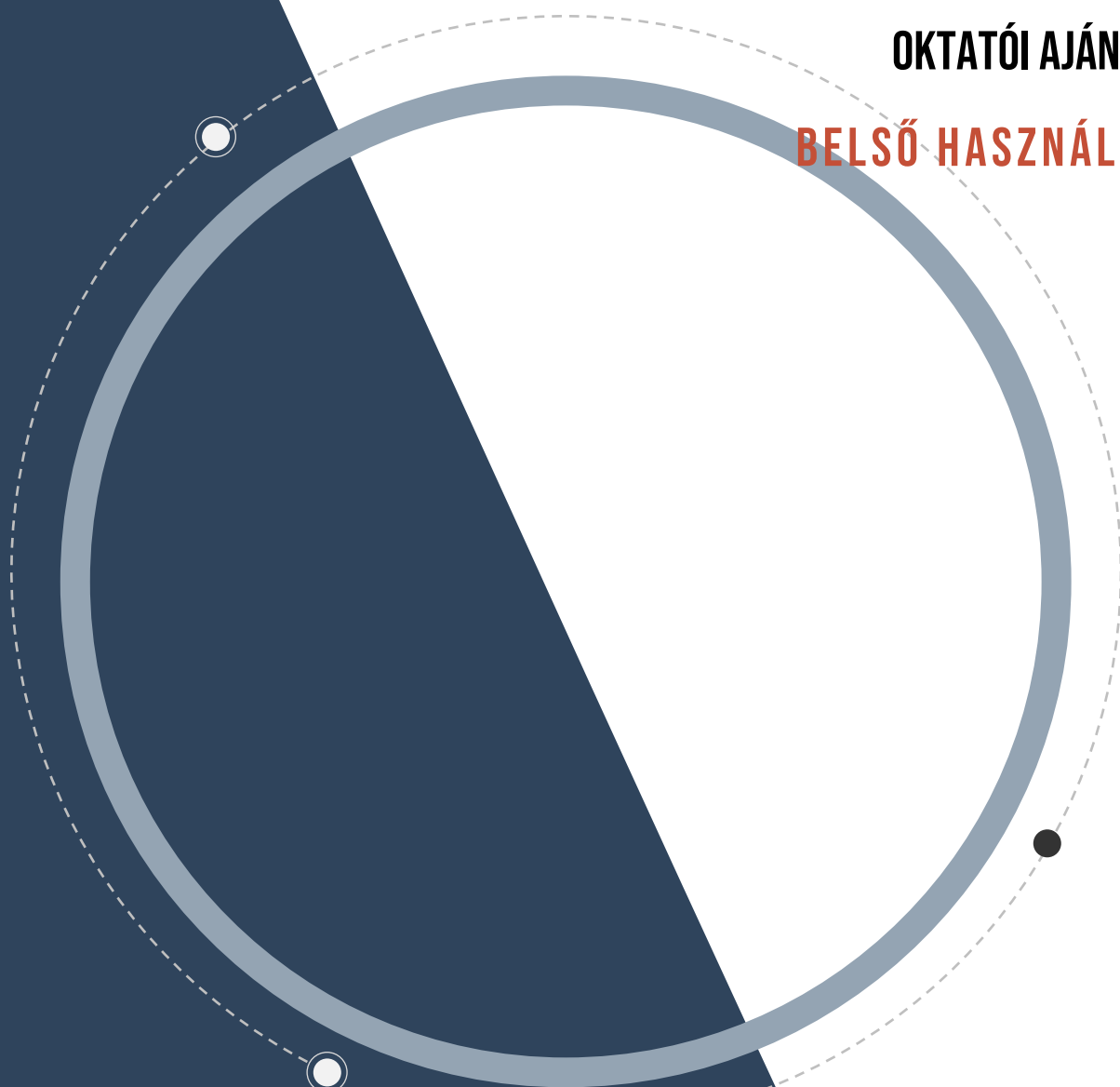

PÁLYASZOCIALIZÁCIÓS GYAKORLAT 2.

ISKOLÁK ÉS TANULÓ KÖZÖSSÉGEK

OKTATÓI AJÁNLÁSOK

BELSŐ HASZNÁLATRA

PÁLYASZOCIALIZÁCIÓS GYAKORLAT 2. - ISKOLÁK ÉS TANULÓ KÖZÖSSÉGEK

OKTATÓI AJÁNLÁSOK

Szerkesztő: Czető Krisztina – Rapos Nóra

Szerzők: Czető Krisztina, Lénárd Sándor

A kidolgozás folyamatában részt vett: Bajzáth Angéla, Czető Krisztina, Eszes Fruzsina, Kormos Kevin, Koós Ildikó, Lénárd Sándor, Péter Petra, Rapos Nóra, Tókos Katalin, Solymosi Katalin, Szabó Lilla, Szivák Judit, Vincze Beatrix

TARTALOMJEGYZÉK

A pályaszocializációs gyakorlatokról.....	4
A 2. pályaszocializációs gyakorlatról: forma, ütemezés	6
A féléves munka feladatai 1.	10
A terepnapló	10
Jegyzet az iskola bemutatásáról.....	10
Megfigyelési jegyzetek az osztályfőnöki óráról.....	11
Megfigyelési jegyzetek a szaktanári óráról	11
Az óralátogatást követő megbeszélés jegyzetei.....	11
Megfigyelési jegyzetek a tanórán kívüli iskolai foglalkozásokról	11
Megfigyelési jegyzetek értekezletekről, szakmai együttműködésekről	11
Személyes reflexiók	12
A terepnapló elemei és formai sajátosságai.....	12
Egyéni szeminárium feladat: Elemző dolgozat.....	13
Az elemző dolgozat formai sajátosságai	13
Csoportos feladat 1.: Foglalkozás tervezés-kipróbálás.....	14
Csoportos feladat 2.: Szülő és iskola – prezentáció.....	14
A szemináriumok és a gyakorlatok tematikus terve.....	15
A féléves munka értékelése	32
A szeminárium jegy előfeltétele: a terepnapló elkészítése.....	32
A szeminárium jegy	32
Az elemző dolgozat értékelése	32
A foglalkozási terv és kipróbálás	33
Prezentáció	33
Felmentés az iskolai gyakorlatok alól	34
Sablonok az iskolai terepmunkához	35

A pályaszocializációs gyakorlatokról

A pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlat tartalmát és célját a [képzési és kimeneti követelmények](#) fogalmazzák meg. A gyakorlatok célja, hogy a „hallgatók tanári nézőpontból megfigyeljék az iskola világát, megfigyeljék az intézményi környezetet, infrastruktúrát, különböző iskolatípusokban tanórákon, illetve tanórán kívüli foglalkozásokon, iskolai rendezvényeken gyűjtsenek tapasztalatokat az iskola mint szervezet, mint munkahely működéséről, a visszajelzések alapján képet formáljanak saját pályaalkalmasságukról.”

CÉLOK

A pályaszocializációs gyakorlatok kiemelt törekvései tehát, hogy támogassák a hallgatók tanárképzési tanulmányokra és a tanári szerepre való felkészülését, a képzésben történő szocializációját. Ennek fontos állomása, hogy a korábbi években a mindennapjait meghatározó tanuló szerepből kilépve, tapasztalatot szerezzenek az iskolai jelenségek tanári nézőpontból történő értelmezésében, valamint a különböző intézményi és tanári gyakorlatokat megismerve és elemezve, értelmezzék, tudatosítsák saját pedagógiai tapasztalataikat, és megfogalmazzák tanári és szaktanári szerepértelmezéseiket.

A pályaszocializációs gyakorlatok során célunk, hogy szervezett keretek között támogassuk a hallgatót a tanárrá válás során abban, hogy:

- (1) megismerhesse az iskola komplex világát, annak társadalmi meghatározottságát, szervezeti kereteit és működését, külső-belső kapcsolatrendszereit, és
- (2) elkezdje megismerni az egyes korosztályok, csoportok, valamint a csoportokon belül az egyes tanulók

kognitív-szociális sajátosságait, a nevelést-oktatást befolyásoló tényezőket.

- (3) valamint lépéseket tegyen saját tanári szerepének értelmezése, kialakítása felé.

A GYAKORLATOK

A képzés során a hallgatók három pályaszocializációs gyakorlaton vesznek majd részt, az osztatlan tanári képzésben optimálisan a képzésük 2., 3. és 4. félévében. A pályaszocializációs gyakorlat intézményi (iskolai) gyakorlatát, valamint az iskolai gyakorlatok előkészítését és a szakmai tapasztalatok feldolgozását támogató szemináriumot egy tárgyként hirdetjük meg, így összesen három tárgyat kell teljesíteni a pályaszocializációs gyakorlatokhoz kapcsolódóan.

A kurzusok iskolai gyakorlati része és a szemináriumi munka szorosan összekapcsolódik, így a gyakorlatot kísérő és a szemináriumot vezető oktató azonos lesz az adott kurzuson belül. Az intézményi gyakorlat és a szemináriumi munka teljesítése pedig szorosan összekapcsolódik a hallgatói munka során.

2. félév

Pályaszocializációs
gyakorlat 1. – Tanár
leszek

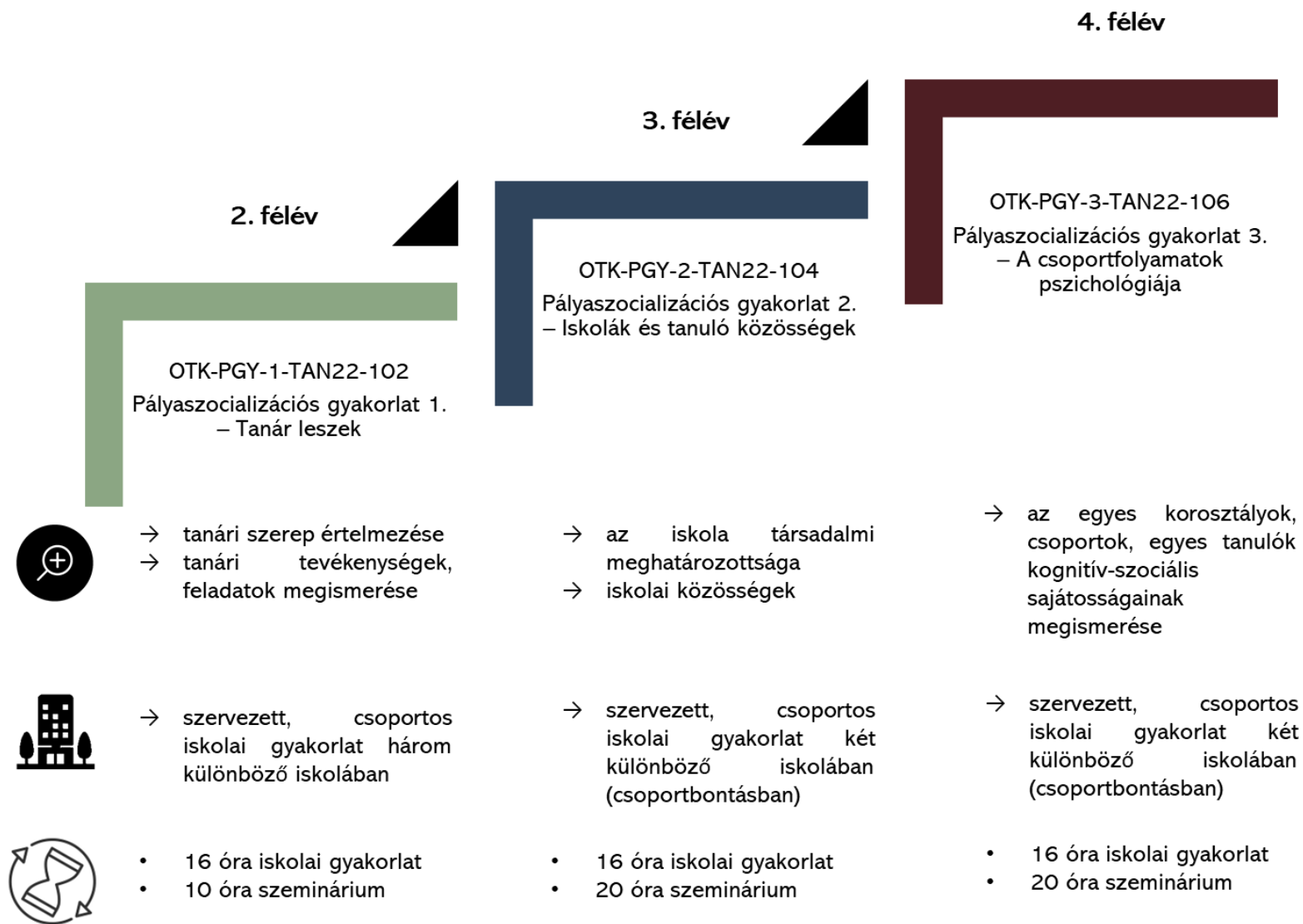
3. félév

Pályaszocializációs
gyakorlat 2. – Iskolák
és tanuló közösségek

4. félév

Pályaszocializációs
gyakorlat 3. – A
csoportfolyamatok
pszichológiája

1 A 2. pályaszocializációs gyakorlatról: forma, ütemezés

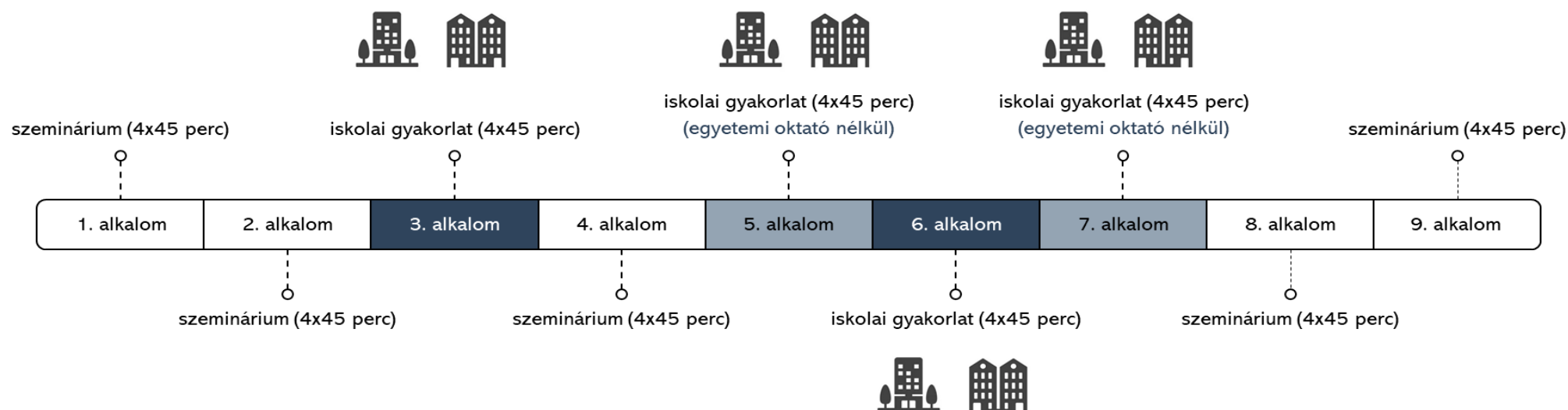
A 2. PÁLYASZOCIALIZÁCIÓS GYAKORLAT ALAPVETŐ JELLEMZŐI

A gyakorlat kreditértéke:	• 4 kredit
A mintatanterv szerinti féléve:	• 3. félév
Hallgatói óraterhelés:	• 16 óra gyakorlat (intézményben) + 20 óra kísérő szeminárium (egyetemen)
A gyakorlat helyszíne:	• Négy alkalommal, a szemináriumi csoport fele (12-13 fő) egy - egy fogadó tanárnál az általános iskolában
A szeminárium helyszíne:	• az egyetem épülete
Órarendi hirdetés:	• heti 4 órás sávban, kéthetente, 12.00-16.00 és két alkalommal az ellenkező héten 12.00 – 16.00 között (5 és a 7. alkalom)
A csoport létszáma:	• 22-25 fő, vegyes szakterülettel.

A második pályaszocializációs gyakorlat célja, hogy a hallgatók iskolában, tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon, már tanári nézőpontból figyeljék meg az iskola világát, az intézményi környezetet, az infrastruktúrát, illetve iskolai rendezvényeken gyűjtsenek tapasztalatokat az iskola különböző közösségeiről. Fontos cél, hogy a hallgatók megismerjék az iskola társadalmi meghatározottságát, szervezeti kereteit és működését, külső és belső kapcsolatrendszeit, illetve ennek a tanári munkára és pedagógusszerepre gyakorolt hatását, következményeit.

A *Pályaszocializációs gyakorlat 2. - Iskolák és tanuló közösségek* tárgy teljesítése (optimális esetben) a képzés elején, a képzés harmadik félévében történik. A kurzus a második pályaszocializációs gyakorlatot és szemináriumi munkát ötvözi, mely az iskolai terepmunka során szerzett tapasztalatok feldolgozását segíti. Az intézményi gyakorlatok a *Pályaszocializációs gyakorlat 2.* teljesítéséhez kötődnek, míg a szemináriumi kontaktórák az *Iskolák és tanuló közösségek* szeminárium teljesítéséhez kapcsolódnak. A gyakorlaton és a szemináriumon végzett munka szorosan összefonódik, a hallgató egy tárgyként teljesíti őket. A gyakorlatok során a hallgatók az általános iskolák mindennapjaiba kapnak betekintést csoportos és egyénileg szervezett látogatások alkalmával. Optimálisan ezen pályaszocializációs gyakorlat két általános iskolában történik, csoportbontásban, két 12-13 fős csoportban. Szükség esetén megvalósítható egy iskolában is, de ebben az esetben is mindenképp két gyakorlatot támogató kolléga támogatása szükséges a kurzus bontott csoportjai (12-13 fő) miatt. Egy-egy csoport tagjai minden alkalommal ugyanabba az intézménybe látogatnak. A gyakorlat 16 kontaktórás időkeretéből 8 órát (2 gyakorlati alkalom) a páros héten, 8 órát (2 gyakorlati alkalom) a páratlan héten kell teljesíteni. Ez azt is jelenti, hogy a félév során a hallgató minden iskolai gyakorlatot egy adott intézményben teljesít majd, továbbá a csoportbontás miatt az oktató egy alkalommal tudja elkísérni majd a hallgatókat a féléves munka harmadik vagy hatodik alkalmán, míg a további gyakorlati alkalmakat a hallgatók önállóan, az iskolában kijelölt kolléga szoros szakmai támogatásával végzik majd.

A féléves munka ütemezése:

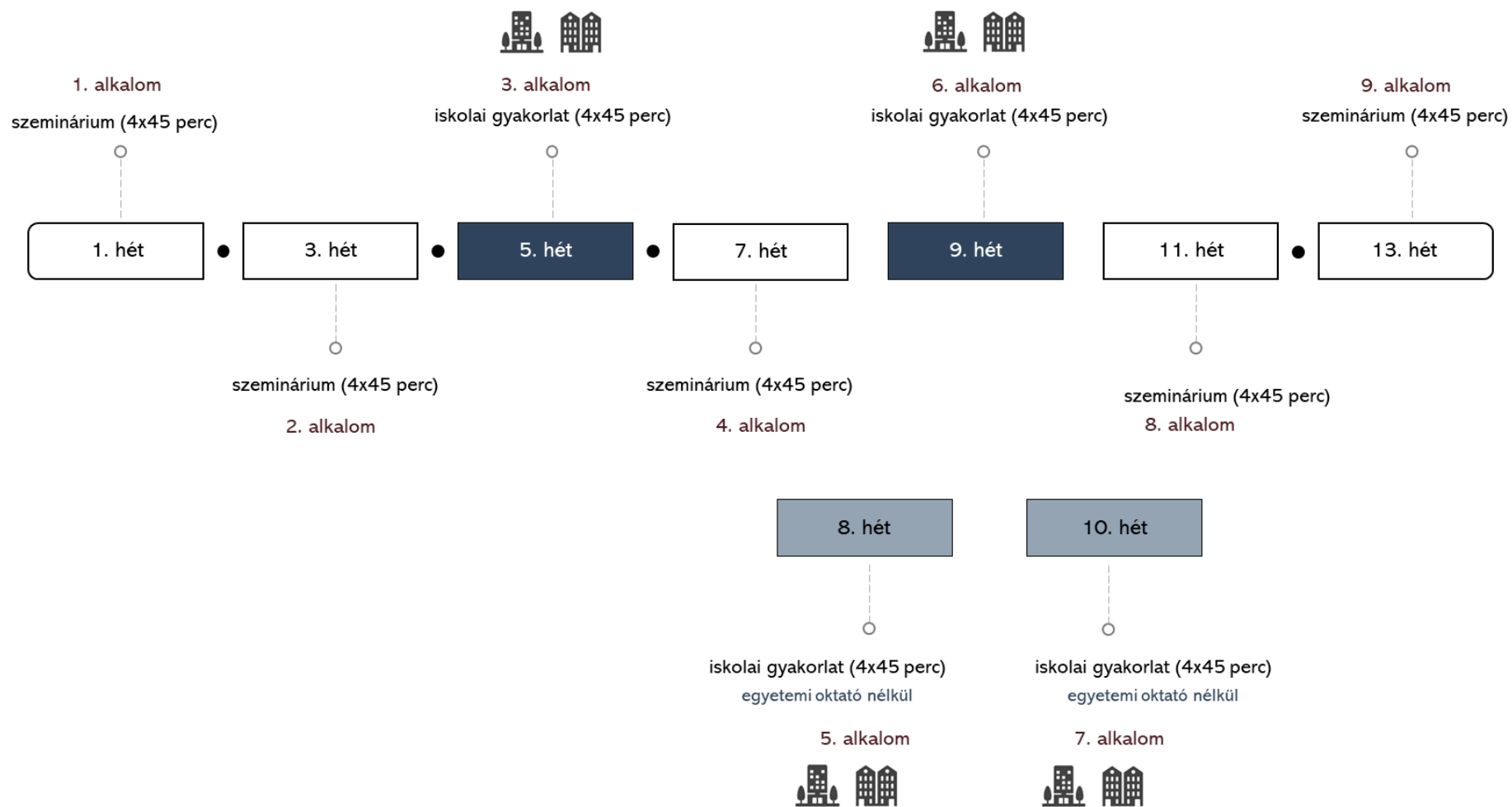
A kurzus alapvetően kéthetente ismétlődik, kivéve az ötödik, hatodik és hetedik alkalommal jelölt iskolai gyakorlatokat. Az ábrán a kurzus alkalmaihoz kapcsolódó féléves munka elosztását látja.

Az alkalom itt a szemináriumi munkát és az iskolalátogatási gyakorlatot jelöli. A kurzus első, második, negyedik, nyolcadik és kilencedik alkalmán a hallgatók az egyetemen szemináriumi munkát végeznek az oktatóval, míg a harmadik, ötödik, hatodik és hetedik alkalommal külső helyszínen lesznek,

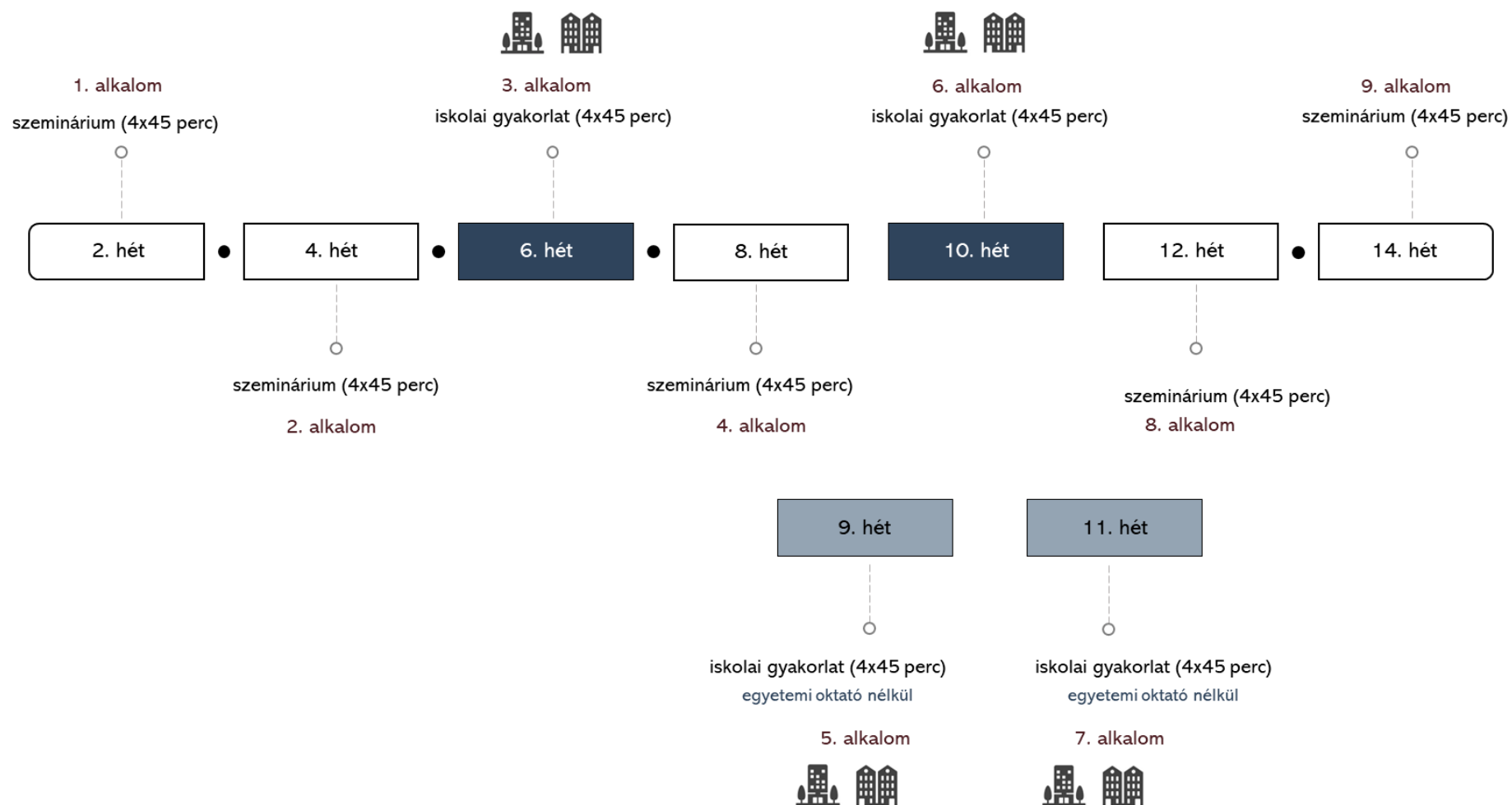
ekkor vesznek részt a szervezett, csoportos látogatásokon az oktatóval, illetve egyénileg.

Az iskolai gyakorlatokat a szeminárium résztvevői csoportbontásban - optimálisan két 12-13 fős csoportban teljesítik. A könnyebb áttekinthetőség érdekében a féléves munka páros és páratlan heti ütemezését a következő ábrákon tekintheti meg.

Páratlan heti féléves munka:

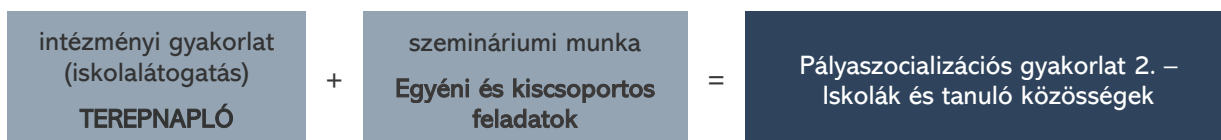

Páros heti féléves munka:

2 A féléves munka feladatai 1.

A kurzus keretén belül a félév során a hallgatók az iskolai gyakorlatokhoz kapcsolódóan végeznek feladatokat, illetve aktívan bekapcsolódnak az egyetemen zajló szemináriumi munkába. A féléves feladatok szorosan kapcsolódnak egymáshoz, vagyis az iskolai gyakorlatokon szerzett szakmai tapasztalatok, az ott végzett munka eredményei a szemináriumba épülnek.

A terepnapló

Az intézménylátogatásokon való részvétel kötelező, azok nélkül a kurzus nem teljesíthető. Az intézménylátogatások során a hallgatók az iskolai megfigyelések során szerzett tapasztalataikat, szakmai élményeiket a terepnaplóban rögzítik. Minden látogatásról készülnek különböző dokumentumok (pl. óramegfigyelési jegyzőkönyv, foglalkozásterv, jegyzet, fénykép, interjú), amelyek segítik a megfigyelést, támogatják a tapasztalatok dokumentálását, az elemző munka során pedig megkönnyítik a felidézést.

A terepnapló vezetése a kurzus teljesítéséhez kapcsolódó egyik kötelező feladat. A terepnapló felépítését a szemináriumi munka során ajánlott részletesen megismerni a hallgatókkal.

Jegyzet az iskola bemutatásáról

A terepnapló egyik eleme az intézmény bemutatása alapján készülő jegyzet, mely segíti az intézmény megismerését, pedagógiai munkájának megértését. Az első alkalommal tartott intézményi bemutató alkalmával megismerkednek az iskola értékeivel, mindennapi pedagógiai munkájával, az iskolát körülvevő szűkebb-tágabb kontextus sajátosságaival, a tanulók szocioökonómiai jellemzőivel, az iskola közösségformáló szerepével, az osztályfőnöki munka módszereivel és a tanórán kívüli nevelés intézményi gyakorlatával. Erről a szakmai bemutatkozásról készül az első jegyzet. A hallgatók ebben a dokumentumban rögzítik, melyek azok az értékek, közösségformáló gyakorlatok melyeket a bemutató is érint, megfigyelhetők-e ezek „lenyomatai” az iskolában, hogyan mesél mindezekről az iskolát bemutató kolléga.

Megfigyelési jegyzetek az osztályfőnöki óráról

A hallgatók az iskolalátogatás során részt vesznek osztályfőnöki órán megfigyelőként. Ennek az óralátogatásnak a középpontjában az osztályfőnök nevelői szerepe és közösségformáló osztálytermi gyakorlata áll. A megfigyelés dokumentálása során is ezekre kell majd kiemelten figyelni. Az óramegfigyelési jegyzőkönyv is tartalmaz a megfigyelést orientáló szempontokat. Fontos megfigyelni (amennyiben erre van lehetőség) a tanórát megelőzően a diákok tevékenységét, hangulatát és a tanulási környezetet is. Érdemes itt is visszaidézni az iskola bemutatóját, a megelőző megismerő munkát, vajon megjelennek-e valamilyen formában az ott említett értékek. Az óra alatt ajánlott 15 perces intervallumokban rögzíteni az órai történéseket. Kiemelten a tanári tevékenységekre érdemes figyelni, ez azonban nem választható el a tanulók munkájától, viselkedésétől. A jegyzőkönyv a személyes reflexióknak is teret ad, ide röviden benyomásait, szakmai meglátásait kell rögzíteni.

Megfigyelési jegyzetek a szaktanári óráról

A hallgatóknak az intézménylátogatás során lehetősége lesz az egyik szakjukhoz illeszkedő szakos tanórán is részt venni. Abban az esetben, ha az adott iskolában nincs egyik szakpárjuknak megfelelő szakos óra sem, akkor a szorgalmi időszakban lehetőség lesz ilyen óralátogatásra egy másik intézményben. A megfigyelt szakos órát megelőzően lesz egy előkészítő foglalkozás, ahol az adott osztályt jellemző sajátosságok, és ez alapján a tárgy tanításának jellemzői kerülnek bemutatásra. Itt szóba kerül a szakterülethez kapcsolódó munkaközösség szerepe, feladatai, a különböző szaktanárok együttműködésének lehetőségei. A szakos óralátogatás fókuszában a tanári szerep összetettségének, a tanári tevékenység sokszínűségének megismerése áll. A megfigyelés dokumentálása során is ezekre kell majd kiemelten figyelni. Az óra alatt ajánlott 15 perces intervallumokban rögzíteni az órai történéseket. A jegyzőkönyv a személyes reflexióknak is teret ad, a hallgatók ide röviden saját benyomásait, szakmai meglátásaikat rögzítik.

A terepmunka során minden tanóráról önálló jegyzőkönyv készül.

Az óralátogatást követő megbeszélés jegyzetei

Az óralátogatásokat követően az iskola néhány tanárával lehetőségük lesz beszélgetni általában a szaktanári munkáról, az osztályfőnöki munka mindennapi feladatairól, a meglátogatott osztályfőnöki vagy szaktanári óra tapasztalatairól. Fontos eleme a megbeszélésnek az iskola és az adott osztályok tanulóinak szocioökonómiai jellemzőinek megismerése, és az ezekhez kapcsolódó tanári feladatok. Az itt felmerülő kérdéseket, feladatokat, kihívásokat és sikereket is rögzíteni szükséges röviden, vázlatosan, a személyes reflexiókkal kiegészítve.

Megfigyelési jegyzetek a tanórán kívüli iskolai foglalkozásokról

A hallgatóknak az intézménylátogatás során lehetősége lesz megfigyelni tanórán kívüli iskolai foglalkozásokat, szakköröket, iskolai rendezvényeket. Ezek a helyzetek sokfélék lehetnek, ezért a megfigyelés fókusza is változhat, de elsősorban az iskola személyiségformáló, közösségnevelő szerepe áll a középpontjában. A megfigyelés dokumentálása során is ezekre kell majd kiemelten figyelni. A foglalkozás megfigyelési jegyzőkönyve tartalmaz megfigyelést orientáló szempontokat is.

Megfigyelési jegyzetek értekezletekről, szakmai együttműködésekről

A terepmunka során több lehetőség is lesz részt venni olyan fórumokon, ahol a pedagógusok együttműködését lehet megfigyelni (például tantestületi értekeztet, vezetői értekeztet, munkaközösségi értekeztet, esetmegbeszélés stb.), illetve olyan alkalmon, ahol a szülőkkel való kapcsolattartás vagy az arra való felkészülés figyelhető meg (például szülői értekeztet, fogadóóra, szülői munkaközösségi megbeszélés). Ezekben a szituációkban a megfigyelés fókuszában elsősorban

a pedagógusok együttműködésének szintjei, intézményi formái, illetve a szülőkkel való kapcsolattartás eredményes jó gyakorlatai állnak.

Személyes reflexiók

Valamennyi megfigyelési dokumentumban helyet kapnak a személyes, szakmai reflexiók is. Nézeteink erősen formálják azt, ahogyan önmagunkról, a pedagógiai helyzetekről gondolkodunk. Ezek tudatosítása, szakmai meglátásaink kihangosítása saját tanári szerepértelmezésünk megismerése, formálása szempontjából is fontos, s az elemző munkát is segítik. Fontos, hogy a hallgató rögzítse a személyes reflexióit a helyszínen, írja le érzéseit, benyomásait, dilemmáit önmaga számára is, mert az későbbi munkáját segíti.

A terepnapló elemei és formai sajátosságai

A terepnapló alapvetően a hallgató későbbi elemző munkájának támogatására készül, tanulása támogatása érdekében. A terepnaplót a helyszínen vezeti, majd a látogatást követően rövid időn belül feltölti jegyzeteit, szövegszerkesztő alkalmazással rendszerezve, vagy fénykép formájában a kurzusa e-learning felületére. A terepnapló elemei külön nem kerülnek osztályzásra, de a szemináriumi értékelés feltétele, hogy a reflexiókkal ellátott óralátogatási jegyzőkönyvek, megfigyelési jegyzetek feltöltésre kerüljenek a kurzus e-learning felületére. Az alábbiakat kell feltölteni:

- 3 óramegfigyelési jegyzőkönyv:
 - osztályfőnöki óra + megbeszélés és reflexió
 - szaktantárgyi óra + megbeszélés és reflexió
 - tanórán kívüli foglalkozás + megbeszélés és reflexió
- 2 megfigyelési jegyzet az alábbiak közül:
 - tanárok együttműködése (pl. értekezlet, munkaközösség, team ülés stb.)
 - szülőkkel való kapcsolat tartás (szülői, fogadóóra, levelezés stb.)

Egyéni szemináriumi feladat: Elemző dolgozat

A féléves munka során a szemináriumi munka része – az intézménylátogatás tapasztalataira építve – egy elemző dolgozat készítése. A dolgozatok szakirodalom felhasználásával készülő, önálló elemzések: a gyakorlatok során megélt tapasztalatok szakmai elemzése, saját reflexiók bemutatása. Az elemző munka során a hallgató az alábbi témák közül választhat egyet:

1. Az osztályfőnöki munka sajátosságai, személyiségformáló szerepe

A dolgozatban leendő tanárként kell az osztályfőnöki munka komplexitását elemző módon összegezni a szakirodalomban feltárt elmélettel és a vizsgált iskolában megismert gyakorlattal összekapcsolva. A dolgozat felépítését segíthetik az alábbi kérdések.

- Milyen tevékenységből áll össze az osztályfőnöki munka? Melyek a legfontosabb feladatai napjainkban? Mi alakítja ezeket a feladatokat, esetleg elvárásokat?
- Milyen osztályfőnöki tevékenységeket látott, jegyzett fel az intézménylátogatási alkalmak során? Az iskola milyen sajátosságai alakíthatják ezeket a feladatokat, tevékenységeket?
- Hogyan lehet információt szerezni a közösség sajátosságairól, szerkezetéről és változásairól?
- Milyen szocioökonómiai jellemzői vannak az osztály tanulóinak?
- Milyen jó módszerek vannak a közösség formálása, alakítása, fejlesztése érdekében?
- Hogyan lehet eredményesen kapcsolatot tartani a kollégákkal és a szülőkkel?
- Hasonlítsa össze, ütköztesse saját, tanulóként szerzett tapasztalatait, az intézményben megismert gyakorlattal, és a szakirodalomban olvasottakkal!
- Milyen kihívásokkal találkozott a feladatokhoz kapcsolódóan?
- Hogyan látja, melyek azok a feladatok, melyek közel állnak Önhöz, melyekhez kapcsolódóan dilemmái vannak, melyeket kihívásként él meg? Indokolja válaszait!

2. A pedagógusok tanuló szakmai közösségei

A dolgozatban a pedagógusok szakmai együttműködésének, tudásmegosztásának, tanulásának eltérő formáit, intézményi gyakorlatát kell a szakirodalom és az iskolai tapasztalatok alapján összegezni. A dolgozat felépítését segíthetik az alábbi kérdések.

- Milyen formái vannak a tanárok szakmai együttműködésének, tanulásának?
- Milyen lehetőségeket, tevékenységeket látott, jegyzett fel e téren az iskolalátogatások során?
- Az iskola milyen sajátosságai alakíthatják ezeket a szakmai közösségeket?
- Hogyan rendszerezné az együttműködés a szakmai tanulás formáit (például formális, nem formális)?
- Milyen kihívásokkal találkozott az iskolai terepmunka során ehhez kapcsolódóan?
- Hogyan látja, melyek azok a feladatok, melyek közel állnak Önhöz, melyekhez kapcsolódóan dilemmái vannak, melyeket kihívásként él meg a tanárok együttműködése, tanulása terén?!

Az elemző dolgozat formai sajátosságai

A dolgozatok esetén elvárás:

- min. 2-3 szakirodalom felhasználása az elemzés során,
- a dolgozat elvárt terjedelme: kb. 12.000-15.000 karakter (szóköz nélkül),
- a hivatkozás elvárt formája: APA 7.

Csoportos feladat 1.: Foglalkozás tervezés-kipróbálás

A féléves munka során kiscsoportokban is zajlik a munkavégzés a szemináriumi órákon és az intézményi terepmunka során is. A félév elején az egyetemi szemináriumi órákon az oktatóknak 3-4 fős kiscsoportokat kell kialakítani, akik rendszeresen együtt végeznek megfigyeléseket, készítenek közös feladatokat, tervet az egyetemen és az iskolában. A csoport alakító szempont, hogy az iskolában milyen tanórán kívüli közösségfejlesztő, tanulást támogató foglalkozást fognak jobban megismerni, melynek munkájába optimális esetben be is kapcsolódnak egy - egy foglalkozás, gyakorlat, feladat kipróbálásával. Az oktatónak szükséges a félév megkezdése előtt egyeztetni az iskolákkal, hogy az adott félévben milyen tanórán kívüli iskolai foglalkozásokat lehet megnézni, melyekhez lehet kapcsolódni. Választható területek – feladatok lehetnek például:

- szakkör – pl.: valamilyen témakör részlet, érdekesség, feladat, gyakorlat megtanítása
- diákönkormányzat – pl.: közösségépítő játékok, vitamódster gyakorlatatása
- délutáni foglalkozás – pl.: játékok tanítása, tanulás támogatása a napköziben
- szabadidős tevékenység – pl.: játékok tanítása, klub foglalkozás szervezése
- iskolai program - pl.: bekapcsolódás ünnepség, rendezvény szervezésébe, megvalósításába
- iskolán kívüli program – pl.: részvétel kirándulás, múzeumi foglalkozás megszervezésében

A hallgatók érdeklődése és az adott iskola lehetőségeit összevetve, az iskolával szorosan együttműködve a csoportok eldöntik, hogy milyen típusú délutáni tevékenységet ismernek meg jobban, melyhez kapcsolódnak. Ennek kapcsán a második látogatáskor megismerkednek azokkal a gyerekekkel, segítő tanárakkal (ha lehet, részt vesznek velük közös foglalkozáson), akiknek gyakorlatot fognak tartani. A következő alkalomra megterveznek egy 15-20 perces foglalkozást, gyakorlatot, játékot, amit, kiscsoportban ki is próbálnak. A gyakorlatot követően megbeszélik, értékelik a feladat megvalósítását. A szemináriumi teljesítés része a foglalkozás terv elkészítése, és a kipróbálás tapasztalatainak reflektív összegzése. Ezt az anyagot kell feltölteni a kurzus e-learning felületére. Abban az esetben, ha nincs mód a tervezett tevékenység iskolai kipróbálására, akkor csak a terv kerül értékelésre.

Csoportos feladat 2.: Szülő és iskola – prezentáció

A félév elején kialakult 3-4 fős kiscsoport másik feladata, hogy térképezzék fel a szülők és az iskola kapcsolatrendszerét. Ez a téma többször előkerül az intézménylátogatások (beszélgetés, megfigyelés) során, de a szemináriumi órák keretei között is. Az prezentáció elkészítéséhez fontos feltárni:

- Hogyan jellemezhető az iskolát használó családok társadalmi, gazdasági, kulturális háttere? Milyen intézményi válaszok következnek ebből? Hogyan épít az iskola a szülői elvárásokra?
- Milyen eredményes kapcsolattartási formákat végeznek a gyakorlatban?
- Hol van mód a szülőknek / tanároknak egymással érdemben kommunikálni?
- Milyen jó gyakorlatok / dilemmák merülnek fel ebben a kapcsolatban?

A kisebb csoportoknak az iskola és a szülő kapcsolatáról egy prezentációt kell készíteni, melyet az utolsó egyetemi órán 10-10 percen belül lehet mutatni a hallgatótársaknak és az erre az alkalomra meghívott iskolai kollégáknak. A bemutató formája lehet: ppt, poszter, digitális poszter, kisfilm, powtoon, stb. A bemutatóban szerepelnie kell: a téma elméleti háttere, *iskolai tapasztalatok, gyakorlatok, fejlesztési ötletek*.

A szemináriumi teljesítés része a prezentáció, melyet az utolsó szemináriumi alkalom előtt fel kell tölteni a kurzus e-learning felületére, majd az órán a csoport és a vendégek előtt bemutatni.

1. alkalom: Szeminárium	
Időtartam:	4 x 45 perc
Tematika:	Ismerkedés, követelmények tisztázása, iskola megismerése
Cél:	→ a csapat megismerése, nyitottság egymás véleményének elfogadására, → a követelmények megismerése, az elvégzendő feladatok megértése, → a segítő anyagok, felületek megismerése (segédfüzet, Canvas), → a meglátogatandó iskola pedagógiai céljainak, értékeinek megismerése.
Tanulási eredmény:	→ törekszik önismeretének, saját személyiségének fejlesztésére, → képes meghatározni saját szakmai elhivatottságát, szerepvállalását, → törekszik saját megalapozott pedagógiai nézeteinek a megfogalmazására.
1. blokk	
kb. 90'	Ismerkedés / Feladatok átbeszélés sorrendje opcionális
	→ a heterogén összetétel miatt szükséges valamilyen ismerkedési gyakorlat (pl. név tanulás, kettős kör, bingó stb.), Fontos: ennek része lehet a Pedagógiai tapasztalatok és nézetek feltárásának folytatása, pl. „Melyik iskola tetszett a múlt félévben meglátogatottak közül? Miért?” „Mit gondolsz melyik pedagógusi feladat áll hozzád közelebb, melyik távolabb hozzád? Miért?” → a kurzus céljának, félévi feladatainak részletes átbeszélése, a határidők rögzítése a Canvas felület és a hallgatói segédlet mentén: • kéthetenként alkalmak (iskola / egyetem - 12.00-16.00) • két alkalommal a másik héten intézménylátogatás (oktatóval nem kísért) • elvégzendő egyéni és kiscsoportos feladatok átbeszélése • értékelés (a terepnapló és a három feladat – értékelő táblák a Canvason) → a hallgatók szakpárjainak rögzítése → kiscsoportok alakítása → a hallgatói segédlettel való alapos megismerkedés, kérdések
SZÜNET	
2. blokk	
kb. 90'	Közösségi nevelés lehetőségei - Ismerkedés a gyakorlat helyszínével
	→ a közösségformálás lehetőségei az iskolában: • előzetes pedagógiai tapasztalatok feltárása • jó gyakorlatok gyűjtése (tanórai és tanórán kívüli lehetőségek) • a NAT idevonatkozó részeinek feldolgozása • közös beszélgetés, vita → az adott iskola rövid bemutatása (kisfilm, ppt), kiemelten a pedagógiai célok (a gyakorlat színhelyéül szolgáló iskola pedagógiai programját az oktatónak fel kell dolgoznia, kiemelni a pedagógiai programból részeket, ami alapján intézményi célokat, értékeket, nevelési módszereket azonosítani lehet) → kiscsoportos feladat (segédanyagok, honlap segítségével) • keressenek olyan tanórai és tanórán kívüli tevékenységeket, ahol az iskola céljai megvalósulnak, kapcsolják a NAT-hoz, • gyűjtsenek közösségformáló alkalmakat, módszereket, • állítsanak össze kérdéseket tanároknak, gyerekeknek! → a csoportmunka eredményei megosztása.

2. alkalom: Szeminárium	
Időtartam:	4 x 45 perc
Tematika:	Az osztályfőnöki munka, közösségépítés
Cél:	→ ismerkedjenek meg az osztályfőnöki munka sajátosságaival, → gondolják át az osztályfőnök közösségépítő feladatait és lehetőségeit, → ismerjenek meg közösségépítő módszereket, → készüljenek fel egy-egy tanórai /tanórán kívüli program megfigyelésére!
Tanulási eredmény:	→ ismeri a tanulók pedagógiai megismerésének módszereit, → képes a pedagógiai gyakorlatot, az iskola mindennapi valóságát elemezni, → nyitott a személyiségfejlesztés változatos módszereinek elsajátítására.
1. blokk	
kb. 120'	→ az osztályfőnök szerepe az iskolában: • előzetes pedagógiai tapasztalatok feltárása • jó gyakorlatok gyűjtése (osztályfőnöki óra, iskolán kívüli nevelés) • az osztályfőnök feladatai (törvény, NAT) ○ adminisztráció, ○ közösség és személyiségformálás, ○ kapcsolattartás (szülők, más pedagógusok, szakemberek stb.). → alternatív megoldások • alternatív iskolák, • évfolyamfelelős, mentor, segítőpár stb. → közösségi nevelés a tanórán / iskolán kívül: • iskolán kívüli közösségi programok • osztálykirándulás, erdei iskola, projekt nap, témahét, tábor, • szakkör, sportkör, • önképzőkör, diákönkormányzat.
SZÜNET	
2. blokk	
kb. 60'	Felkészülés az intézménylátogatásra – feladatok konkretizálása
	→ az iskolai hospitálások során végzendő feladatok: • tanóra (osztályfőnöki, szaktárgyi), • tanári megbeszélések, értekezletek, • tanórán kívüli programok (szakkör, iskolai program, kirándulás stb.). → az iskolával egyeztetett hallgatói tevékenységek átbeszélése • a lehetséges feladatok és tevékenységek listázása • a kiválasztott feladatok kiscsoportokban történő átbeszélése, • ütemterv készítés. → a következő alkalom, az iskolalátogatás előkészítése • logisztika • várható program • elvégzendő feladatok.

3. alkalom: 1. Intézménylátogatás – nagy csoport

Időtartam:	4 x 45 perc
Tematika:	Fókuszban a pedagógusok szakmai közössége

Ennek az iskolalátogatási alkalomnak a középpontjában a pedagógusok közösségfejlesztő munkájának, ezen belül is az osztályfőnöki munka komplexitásának megismerése áll. Az intézményi bemutatkozás elsősorban az iskolai közösségi nevelő munkájának, tanórai és tanórán kívüli lehetőségeinek, megvalósítási gyakorlatának megismerésére fókuszál. Az iskola bemutakozó előadását követően az adott csoport (12-13 fő) egy (vagy több párhuzamos) osztályfőnöki órán vesz részt, melyet egy szakmai megbeszélés követ az osztályfőnöki munka feladatairól, kihívásairól, dilemmáiról, az órán látottakkal kapcsolatos kérdések megvitatásáról. A látogatás zárásaként a hallgatók megtervezik a következő látogatások egyéni és kiscsoportos feladatait, időpontjait.

1. óra: Intézménybemutató: (vezető / helyettes) – minden hallgató

Az iskola vezetése, vagy megbízottja tart egy bevezető előadást, melyben elhelyezi az iskolát a helyi környezetben, bemutatja azokat a kihívásokat, amelyekre az adott intézménynek reagálnia kell, kiemeli az iskola legfontosabb nevelési céljait, felvállalt értékeit, pedagógiai krédóját. Fontos, hogy az előadásban bemutatásra kerüljön, hogy milyen szocioökonómiai háttérű szülők gyerekeivel foglalkoznak ebben az iskolában a pedagógusok, hogyan alakítja ez az iskolai nevelési célokat, pedagógiai elveket, hogyan jelenik meg ez a közösségfejlesztő és személyiségformáló tevékenységekben, az iskola mindennapjaiban. Fontos bemutatni, milyen jó megoldásai, módszerei vannak az intézménynek az osztályfőnöki tevékenység, az iskolai rendezvények, a tanórán kívüli tevékenységek szervezésére. Az intézménylátogatás célja, hogy a pedagógusok tanórán kívüli munkája, a diákként sokszor nem is látható feladatai is feltáruljanak a tanárszakos egyetemi hallgatók előtt, ezért szükséges kitérni arra, hogy a pedagógusoknak milyen konkrét feladatai vannak a nevelési-oktatási célok elérése érdekében, milyen speciális elvárások fogalmazódnak meg a tanárokkal szemben a meglátogatott intézményben.

Az előadás legfontosabb fókuszai:

→ az iskola helyzete, értékei, sajátosságai, a szülői háttér

→ a társadalmi kontextus hogyan befolyásolja az iskola meghatározó értékeit, közösségformáló szerepét

→ az iskola közösségformáló szerepe a tanórákon és a tanórán kívül, iskolai és iskolán kívüli programok keretében

→ a pedagógusok közösségformáló és személyiségformáló feladatai szaktanárként és osztályfőnökként

→ az iskola mint tanulási környezet

Az intézményt bemutató előadáshoz kapcsolódó hallgatói feladatok

- a hallgatók az iskolalátogatás előtt megismerik az intézmény legfontosabb értékeit, nevelői munkáját a pedagógiai program, a honlap alapján
- az előadás alatt jegyzeteket készítenek, kérdéseket fogalmaznak meg, amit rögzítenek.

2. óra: Óralátogatás osztályfőnöki órákon – kisebb hallgatói csoportok

Ezen a gyakorlaton másodévfolyamos hallgatók vesznek részt, akik már legalább három intézménylátogatáson és óralátogatáson voltak az előző tanévben, különböző szakórákon, vegyesen. Optimális esetben az iskolának két párhuzamosan futó „bemutató osztályfőnöki órát” kell szervezni az adott napon a felső tagozaton a 6. órában. Fontos, hogy a hallgatók olyan „Osztályfőnöki” vagy „Közösségi nevelés” órán vehessenek részt, mely az adott iskolában órarendbe építve van jelen és a célja a közösségi nevelés, személyiségformálás. Jól megfigyelhető legyen az a pedagógiai munka, amit az osztályfőnökök tanóra keretei között végeznek. Ezért előnyös úgy szervezni az iskolai napot, hogy a tanórát követő szünetben (optimális esetben a következő órai megbeszélésen) legyen mód a hallgatóknak beszélgetni, kérdéseket megvitatni az órát tartó pedagógussal. Ennek a legfontosabb célja, hogy a hallgató a tanórai megfigyeléseit, észrevételeit megoszthassa azzal a kollégával, aki az órát tartotta és mód nyíljon a pedagógusnak is arra, hogy reflektáljon a felmerült dilemmákra, kérdésekre.

A „látogatott osztályfőnöki órák” legfontosabb jellemzői:

→ két párhuzamos, felső tagozatos osztályfőnöki óra

→ az iskola nevelési céljainak, közösségfejlesztő gyakorlatának tanórai megvalósulása legyen megfigyelhető

→ az osztályfőnöki tanórai munka legyen megfigyelhető

→ az órát követő szünetben legyen mód kötetlen beszélgetésre az órát tartó osztályfőnök és a hallgatók között

A látogatott órákhoz kapcsolódó hallgatói feladatok

- a hallgatók az óralátogatás alatt megfigyeléseket végeznek, amit a terepnaplóban, megadott sablonban rögzítenek
- a megfigyelési szempontok:
 - tanulási környezet (az osztályterem), a diákok hangulata, viselkedése,
 - alkalmazott módszerek (játékok, munkaformák, tanulói aktivitás)
 - mi tetszett az osztályfőnök tevékenységében, indoklással (szituációk, esetek)
 - kérdések megfogalmazása írásban az órán látottakkal kapcsolatban.

3. óra: Megbeszélés - interjú (vezető /helyettes és osztályfőnök) – minden hallgató

Ennek az órának az első részében lesz mód a hallgatóknak megosztani a tapasztalataikat egymással, az iskola vezetésével, a jelenlévő pedagógusokkal arról, hogy az osztályfőnöki órákon mit tapasztaltak, milyen jó megoldásokat, tanári tevékenységeket láttak, miben érezték az iskolai értékek, nevelési célok megjelenését, válaszokat kaphatnak a felmerült kérdéseire, dilemmáikra. Az óra nagyobb részében beszélgetés keretében kerül sor az osztályfőnöki munka feltérképezésére. Fontos, hogy a megbeszélésre behívott tanár (véltetően valamelyik „látogatott órát” tartó osztályfőnök) előzetesen felkészül, átgondolja, hogy melyek a legfontosabb feladatai. Elsősorban az osztályfőnöki munkakör legjellemzőbb feladatait kellene összegezni, kiegészítve azokkal az esetleges speciális feladatokkal, melyek az adott iskolára jellemzők. A hallgatók előzetesen készülnek kérdésekkel, amit a tanár elmondott gondolataihoz kapcsolódva tesznek fel.

A csoportos megbeszélés legfontosabb jellemzői:

→ a hallgatók megoszthatják tapasztalataikat az óráról egymással, kollégákkal

→ egy tanár a hallgatók kérdései mentén részletesen bemutatja egy osztályfőnök komplex tevékenységét, az adott intézményben lévő speciális feladatokkal, aktuális dilemmáival kiegészítve

→ a hallgatók megoszthatják kérdéseiket, dilemmáikat a pedagógusok nevelői munkájával kapcsolatban

→ legyen mód kötetlen beszélgetésre a diákokkal a szünetben

A megbeszéléshez, csoportos interjúhoz kapcsolódó hallgatói feladatok

- a hallgatók a megbeszélésen kérdeznek, visszajelzéseket adnak és a legfontosabb tapasztalataikat rögzítik a terepnaplóban
- jegyzeteket készítenek a pedagógusok komplex feladatköréről

4. óra: A hallgatók kiscsoportos / egyéni feladatainak átbeszélése, rögzítése – minden hallgató

A látogatás zárásaként, a negyedik órában a hallgatóknak lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a támogató pedagógussal közösen megtervezzék a következő látogatások egyéni és kiscsoportos feladatait, időpontjait.

Az előkészítés legfontosabb jellemzői:

→ a hallgatók kisebb csoportokban átbeszélnek és véglegesítik az iskolai gyakorlat feladatait, időpontjait

→ pontosítják, hogy melyik kiscsoport milyen iskolai, tanórán kívüli tevékenységeket fog részletesebben megismerni, mely csoportokban fognak tevékenységet végezni

→ rögzítik azt is, hogy a hallgatók közül ki tud az órarendi órán kívüli időpontokban is iskolai rendezvényeken részt venni

A tervezéshez kapcsolódó hallgatói feladatok

- beszélgetést folytatnak kiscsoportokban az intézmény munkatársaival a lehetőségekről
- a hallgatók írásban rögzítik a konkrét csoportos feladataikat és hozzá kapcsolják az intézménylátogatási időpontokhoz

4. alkalom: Szeminárium	
Időtartam:	4 x 45 perc
Tematika:	Szakmai közösség az iskolában
Cél:	→ reflektáljon az első intézménylátogatás tapasztalataira, → ismerje meg formális és informális tanári közösségeket, szakmai műhelyeket → vegyen részt értekezleteken, szakmai megbeszéléseken, → ismerje meg a foglalkozás tervezés lehetséges lépéseit
Tanulási eredmény:	→ segíti a közösség fejlesztését, ismeri az ezt elősegítő módszereket. → képes a csoportok, közösségek számára olyan helyzeteket teremteni, amelyek biztosítják azoknak közösséggé fejlődését és egészséges működését → nyitott a különböző tanulási környezetekben megvalósuló szocializációs, támogató folyamatok lehetőségeinek megismerésére és érti azok működését.
1. blokk	
	Szakmai közösségek az iskolában
kb. 90'	→ Visszatekintés az első intézménylátogatás tapasztalataira • a közös látogatás tapasztalatainak megosztása • mitől lehet eredményes az osztályfőnöki munka • ötletek, dilemmák, kételyek, → Tanuló szakmai közösség • elméleti háttér • formális szakmai közösségek • informális, tanuló szakmai közösségek szerepe a pedagógussá válásban → Megfigyelési szempontok, kérdések gyűjtése
SZÜNET	
2. blokk	
kb. 90'	Foglalkozás tervezés
	→ Tanórán kívüli nevelés lehetőségei • szakköri munka, tehetséggondozás, felzárkóztatás • tanulószoba, napközi, mentorálás, egyéni tanulás támogatása • iskolai ünnepek, rendezvények, témahét, projekt • iskolán kívüli programok: kirándulás, kiállítás, erdei iskola stb. → A tanulók megismerésének módszerei → Foglalkozás tervezés lépései • célok, tanulási eredmények meghatározása • ezek elérését célzó tanulói tevékenységek • értékelés → Foglalkozás részlet tervezése kiscsoportban.

5. alkalom: 2. iskolai gyakorlat (kiscsoport)

Időtartam: 4 x 45 perc

Tematika: Fókuszban a pedagógusok szakmai közössége

A második intézménylátogatás egyik fele a pedagógusok szakmai együttműködésére, az iskolán belül működő tanuló szakmai közösségek megismerésére fókuszál. Ennek keretében a hallgatók kisebb csoportokban részt vesznek szakmai beszélgetéseken, értekezleteken, tudásmegosztó alkalmakon, szakmai rendezvényeken. Ezeken megfigyelőként vesznek részt, majd kérdéseket tehetnek fel, megoszthatják tapasztalataikat a pedagógusokkal. A látogatás másik felében kiscsoportban hospitálnak (például: iskolai rendezvényeken, tanórán kívüli foglalkozásokon, szakkörön, DÖK ülésen, vagy napköziben. A hospitálás során elsősorban abban a tanulói csoportban, ahol a következő alkalommal valamilyen aktív tevékenységet fognak közösen végezni a diákokkal. Ez lehet egy-egy játék, gyakorlat, módszer megtanítása, vagy éppen a diákok tanulásának támogatása).

1-2. óra: Pedagógusok együttműködése: (vezető / koordináló tanár)

Az iskola részéről a fogadó kolléga tart egy rövid előadást arról, hogy milyen szakmai műhelyek, pedagógusi közösségek működnek jelenleg az iskolában, majd az előre megbeszélt menetrend szerint a hallgatók kisebb csoportokban (3-4 fő), megfigyelőként vesznek részt értekezleteken, szakmai megbeszéléseken stb. A látogatás célja, hogy a hallgatók számára láthatóvá váljon, hogy az adott iskolában milyen módjai vannak a tanárok szakmai együttműködésének, tudásmegosztásának, közös tanulásának. Lehetőség szerint párhuzamosan több ilyen alkalmat jó szervezni, amelyeken a hallgatók – az etikai szabályok betartása mellett – résztvevő megfigyelőként vehetnének részt. Fontos, hogy a tanárjelöltek működés, munka közben láthassanak tanári szakmai közösségeket, ezért az iskola feladata, hogy a hallgatók látogatásának idejére szervezzon ilyen alkalmakat, vagy egyeztessen az adott hallgatói kiscsoporttal (3-4 fő) egy vállalható másik időpontot. Ilyen alkalom lehet például: tantestületi értekeztet, osztályfőnöki munkaközösségi értekeztet, vezetői értekeztet, esetmegbeszélés, team ülés, pályázati megbeszélés, továbbképzés stb.)

Az előadás, irányított beszélgetés legfontosabb fókuszai:

→ a pedagógusok együttműködésének iskolai formái

→ formális közösségek (vezetés, munkaközösségek, egyéb)

→ tanuló szakmai közösségek az iskolában

→ informális közösségek, a pedagógusok közösségei

→ a tudásmegosztás fórumai, platformjai

Az előadáshoz, irányított beszélgetéshez kapcsolódó hallgatói feladatok

- a beszélgetés alatt jegyzeteket készítenek, kérdéseket fogalmaznak meg, amit a terepnaplóban rögzítenek
- a szakmai megbeszéléseken, értekezleteken megfigyelőként vesznek részt és írásban rögzítik tapasztalataikat

3-4. óra: Tanórán kívüli tanulói tevékenység megfigyelése

A látogatás másik felében a hallgatók kisebb csoportokban hospitálnak olyan iskolai programon, tanórán kívüli foglalkozásokon, ahol a következő alkalommal 15-20 percen valamilyen tanulói tevékenységet ők fognak szervezni, irányítani (tanári felügyelet mellett). Ilyen alkalom lehet például iskolai rendezvény, tanórán kívüli foglalkozás, szakkör, DÖK ülés, udvari játék, vetélkedő, verseny, iskolanap, tanulószoba vagy akár a napközi. Az aktív tevékenység lehet egy-egy játék, gyakorlat, módszer megtanítása, vagy éppen a diákok tanulásának támogatása. Fontos lenne, hogy legyen mód azokkal a diákokkal kicsit megismerkedni, akikkel a következő alkalommal is találkozni fognak. A foglalkozást követően át kell beszélni, hogy milyen tevékenység irányítására lesz mód a következő alkalommal, mivel készüljenek, mit tervezzenek a hallgatók.

A tanórán kívüli tevékenység hallgatói hospitálásához kapcsolódó feladatok:

→ 3-4 párhuzamos tevékenység megszervezése, amit a hallgatók kisebb csoportjai meg tudnak látogatni

→ lehetőséget kell teremteni a diákokkal való ismerkedésre

→ a gyakorlatot követően tapasztalatok megosztása

→ közös készülés a következő alkalomra, milyen feladatokkal készüljenek a hallgatók kiscsoportjai

Az hospitáláshoz és a megbeszéléshez kapcsolódó hallgatói feladatok

- a hospitálás alatt jegyzeteket készítenek a hallgatók és megismerkednek a diákokkal
- a megbeszélésen rögzítik, hogy milyen tevékenységeket fognak végezni a hallgatói csoportok a diákokkal

6. alkalom: 3. iskolai gyakorlat (nagy csoport)

Időtartam: 4 x 45 perc

Tematika: Fókuszban az iskola és a szülő kapcsolata

A harmadik intézménylátogatás egyik fele a pedagógusok és szülők együttműködésére, kapcsolattartásuk eredményes formáira fókuszál. A hallgatók megismerkednek azzal, hogy a pedagógusoknak milyen konkrét feladataik vannak a szülőkkel való együttműködés terén, ehhez megfigyeléseket, beszélgetéseket folytatnak tanárokkal, szülőkkel.

A látogatás másik felében kiscsoportban valamilyen előre egyeztetett és megtervezett tevékenységet végeznek a diákokkal (például egy-egy játék, gyakorlat, módszer kipróbálása, vagy éppen a diákok tanulásának támogatása). A gyakorlatot követően ezt átbeszéljük az iskolai pedagógussal és az egyetemi oktatóval.

Az intézménylátogatáson belül a blokkok természetesen rugalmasan alakíthatók, így például a tervezetten a második gyakorlati alkalommal megfigyelt tanári együttműködés is felcserélhető a harmadik gyakorlati alkalomra ajánlott szülői kapcsolattartás témájával.

1-2. óra: Iskola és a szülők kapcsolata: (vezető / koordináló tanár)

Az iskola részéről a fogadó kolléga tart egy rövid előadást arról, hogy milyen formában, módszerekkel, eszközökkel, platformokon tartja az iskola, a pedagógusok a kapcsolatot tanítványaik szüleivel. A hallgatók – lehetőség szerint kisebb csoportokban – megismerkednek azzal, hogyan készülnek fel a tanárok a szülői értekezletre, fogadóórára, családlátogatásra, hogyan tartják a szülőkkel a kapcsolatot a szülői munkaközösségen, digitális szülői fórumokon, levelezőlistán, KRÉTA rendszeren keresztül. Amennyiben lehetőség van rá a hallgatók részt is vehetnek ilyen eseményeken (például. fogadóóra, szülői értekezlet), megismerkedhetnek a szülők képviselőivel.

Az előadás, irányított beszélgetés legfontosabb fókuszai:

→ a szülők és az iskola kapcsolattartási formái

→ formális és informális módszerek (fogadóóra, szülői értekezlet, családlátogatás, kirándulás, szülői est, stb.)

→ KRÉTA rendszer, digitális felület használata (közösségi média, moodle, teams, stb.)

→ a pedagógusok lehetőségei, kötelességei a szülőkkel való kapcsolattartás terén

→ Szülői Munkaközösség

Az előadáshoz, irányított beszélgetéshez kapcsolódó hallgatói feladatok

- a beszélgetés alatt jegyzeteket készítenek, kérdéseket fogalmaznak meg, amit a terepnaplóban rögzítenek
- a szakmai megbeszéléseken, értekezleteken megfigyelőként vesznek részt és írásban rögzítik tapasztalataikat

3-4. óra: Tanórán kívüli tanulói tevékenység irányítása, szervezése, vezetése

A látogatás másik felében a hallgatók kisebb csoportban tanórán kívüli foglalkozásokon 15-20 percen valamilyen tanulói tevékenységet szerveznek, irányítanak. Azokba a diákközösségekbe, csoportokba kapcsolódnak be valamilyen feladattal, amellyel a korábbi alkalmak során már megismerkedtek. Az aktív tevékenység lehet egy-egy játék, gyakorlat, módszer megtanítása, vagy éppen a diákok tanulásának támogatása. Lehetőség szerint ezt az előre megtervezett gyakorlatot, foglalkozásrészletet a diákokkal megvalósítják, de ha erre nem nyílik mód, akkor részletesen átbeszéljük a hallgatókat támogató tanárral, egyetemi oktatóval. A megtartott foglalkozást követően közösen értékelik a tapasztalatokat.

A tanórán kívüli tevékenységbe való hallgatói bekapcsolódáshoz tartozó feladatok:

→ 3-4 párhuzamos tevékenység megszervezése, ahol a hallgatók kisebb csoportjai feladatot végeznek az iskola tanulóival

→ a kipróbálás hiányában az elkészített foglalkozásterv részletes megbeszélése

→ a gyakorlatot követően tapasztalatok megosztása

→ lehetőség szerint visszajelzés kérése, beszélgetés a diákokkal

Az hospitáláshoz és a megbeszéléshöz kapcsolódó hallgatói feladatok

- az előre írásban elkészített terv alapján a foglalkozás megtartása
- a foglalkozást követő megbeszéléseken elhangzottak rögzítése, reflexió

7. alkalom: 4. iskolai gyakorlat

Időtartam: 4 x 45 perc

Tematika: Fókuszban a szaktanári munka a közösségben

A negyedik intézménylátogatás középpontjában a szakmai közösségben végzett szaktanári munka megismerése áll, ezért ezen a hallgató egyik szakjához kapcsolódóan, kisebb csoportokban vesz részt foglalkozásokon. Az első óra egy előkészítő foglalkozás, ahol az adott osztályt jellemző sajátosságok és ez alapján a tárgy tanításának jellemzői kerülnek bemutatásra. Itt szóba kerül a szakterülethez kapcsolódó munkaközösség szerepe, feladatai, a különböző szaktanárok együttműködésének lehetőségei. A második órában az azonos szakos hallgatók közösen vesznek részt szakos órán, melyet az órát követő közös megbeszélés zár le. A látogatás utolsó részében az iskola érintett tanárai adnak visszajelzést a hallgatóknak: itt közös tapasztalat megosztására kerül sor, ezzel zárva az intézménylátogatás négy alkalmát. Annak a hallgatónak, akinek az adott iskolában nem található olyan tanóra, ami megfelel a szakpárjának, a Tanárképző Központ külön időpontban szervez szakos óralátogatást egy másik intézményben. Ennek a hallgatónak a negyedik gyakorlata ott kerül teljesítésre.

1. óra: Előkészítő foglalkozás – minden hallgató

Az iskola adott szakos tanára tart bevezető megbeszélést, melyben részletesen bemutatja, hogyan készül egy szaktanár egy adott osztályban egy szakos tanóra megtartására.

A legfontosabb szempontok:

- Milyen dokumentumok, iskola szabályok segítik a szaktanár tervező munkáját, mi a szerepe és feladata a műveltségterületi munkaközösségnek, miben egyeztetnek a szaktanárok?
- Hogyan ismeri meg a szaktanár egy adott osztály tanulóit, hogyan tudja a diákok, az adott csoport jellemző sajátosságait, szükségleteit figyelembe venni a felkészülése során?
- Milyen jó módszerei vannak a differenciálásra, a különböző tanulási eredmények megfogalmazására, az eltérő tanulási utak hatékony támogatására?
- Mi segíti, mi gátolja a szaktanár felkészülését, munkáját? Amennyiben van külön szertár, szaktanterem, akkor ennek szerepét is érdemes kiemelni, megmutatni.

Az előkészítő foglalkozás legfontosabb fókuszai:

→ a szaktanári munkát meghatározó dokumentumok (NAT, PP, HTT, egyéb)

→ a szaktanárok együttműködése a munkaközösségben

→ a szaktanárok együttműködése az osztályfőnökkel, az egyes osztályokban tanító többi tanárral és a diákok szüleivel

→ az osztályok megismerésének módszerei szaktanárként

→ konkrét osztályra, tanóra való felkészülés feladatai, a tanórai differenciálás gyakorlati megvalósítása

Az intézményt bemutató előadáshoz kapcsolódó hallgatói feladatok

- a hallgatók az előadás alatt jegyzeteket készítenek, kérdéseket fogalmaznak meg, amit a terepnaplóban rögzítenek
- aktív beszélgetés a szaktanárral

2. óra: óralátogatás szakórákon – kisebb hallgatói csoportok

Az iskolának több párhuzamosan futó, eltérő szakterületű „bemutató órát” kell szervezni az adott napon a felső tagozaton a 6. órában. Az lenne fontos, hogy a hallgatók az egyik szakpárjuknak megfelelő szakos vagy műveltségterületi szakórán vehessenek részt kiscsoportban. Jól megfigyelhető legyen a szaktanár osztálytermi, tanórai munkája, a tananyag és az alkalmazott módszerek adott osztályra való alkalmazása, adaptálása. Ezért előnyös úgy szervezni az iskolai napot, hogy a tanórát követő szünetben (optimális esetben a következő órai megbeszélésen) legyen módja a hallgatóknak beszélgetni az órát tartó szaktanárral. Ennek a legfontosabb célja, hogy a tanórai megfigyeléseit, észrevételeit megoszthassa azzal a kollégával, aki az órát tartotta és mód nyíljon a pedagógusnak is arra, hogy reflektáljon a felmerült dilemmákra, hallgatói kérdésekre.

A hospitált „szaktárgyi tanórák” legfontosabb jellemzői:

→ több párhuzamos, a hallgatók szakjainak megfelelő felső tagozatos szakos tanóra megszervezése

→ a szaktárgy sajátosságait bemutó szakóra

→ az osztály jellemzőire, a tanulók szükségleteire építő, differenciáló módszereket, munkaformák alkalmazása

→ az órát követő szünetben, megbeszélésen legyen mód kötetlen beszélgetésre az órát tartó tanár és a hallgatók között

A látogatott órákhoz kapcsolódó hallgatói feladatok

- a hallgatók az óralátogatás alatt megfigyeléseket végeznek, amit a terepnaplóban, megadott sablonban rögzítenek
- a megfigyelési szempontok:
 - tanulási környezet (az osztályterem), a diákok hangulata, viselkedése,
 - a szakterület jellegzetességeinek megjelenése az órán,
 - alkalmazott módszerek (játékok, munkaformák, tanulói aktivitás),
 - mi tetszett a szaktanár tevékenységében, indoklással (szituációk, esetek),
 - kérdések megfogalmazása írásban az órán látottakkal kapcsolatban.

3. óra: Megbeszélés az órát tartó szaktanárokkal

A tanórát követő szünetekben és ebben az órában nyílik módja a hallgatóknak megosztani a tapasztalataikat egymással, a jelenlévő szaktanárokkal arról, hogy a megfigyelt különböző tanórákon mit tapasztaltak, milyen jó megoldásokat, szaktanári tevékenységeket láttak, válaszokat kaphatnak a felmerült kérdéseire, dilemmáikra. A kötetlen formájú beszélgetés során kerül sor a szaktanári munka komplex feladatrendszerének a feltérképezésére. Fontos, hogy a megbeszélésre behívott szaktanárok előzetesen készüljenek fel, gondolják át, hogy szaktanárként melyek a legfontosabb feladataik a csoportok megismerésében, a pedagóguscsoportokban való működésben, kiegészítve azokkal a speciális feladatokkal, melyek az adott iskolára jellemzők. A hallgatók is készülnek kérdésekkel, amit a tanárok elmondott gondolataihoz kapcsolódva tesznek fel.

A csoportos megbeszélés legfontosabb jellemzői:

→ a hallgatók megoszthatják tapasztalataikat a meglátogatott szakóráról egymással és a kollégákkal,

→ a szaktanárok részletesen bemutatják egy szaktanár komplex tevékenységét fókuszálva a tanulócsoport megismerésére és a pedagógusközösségben való működésre, az adott intézményben lévő speciális feladatokkal, aktuális dilemmáival kiegészítve

→ a hallgatók megoszthatják kérdéseiket, dilemmáikat a pedagógusok oktatói és nevelői munkájával kapcsolatban

→ legyen mód kötetlen beszélgetésre a diákokkal a szünetben

A megbeszéléshez kapcsolódó hallgatói feladatok

- a hallgatók a megbeszélésen kérdeznek, visszajelzéseket adnak és a legfontosabb tapasztalataikat rögzítik a terepnaplóban
- jegyzeteket készítenek a szaktanári munka komplex feladatköréről, specialitásairól

4. óra: Az iskolalátogatási gyakorlat lezárása – reflexió

A látogatás utolsó részében közös tapasztalat megosztására kerül sor a hallgatók és az iskola érintett tanárai között. A hallgatók visszajelzést adnak arról, hogy mit tanultak, miben fejlődtek a gyakorlat során, mi tetszett, milyen dilemmák, javaslatok fogalmazódtak meg bennük. Az iskola vezetése, a gyakorlatot segítő tanárok pedig összegzik a benyomásaikat a tanárjelölt hallgatókról, a szakmai hozzáállásukról, a gyerekekkel végzett rövid gyakorlati feladatuk tapasztalatairól. Ezzel a reflexiós körrel zárul az intézménylátogatás négy alkalma.

Az iskolalátogatási gyakorlat lezárásának a legfontosabb jellemzői:

→ kötetlen beszélgetőkör kialakítása

→ az iskola vezetése, tanárai és a hallgatók visszajelzést adnak egymásnak a gyakorlat tapasztalatairól

→ közös zárás, reflexió, elköszönés a diákoktól

A lezáráshoz, a reflexióhoz kapcsolódó hallgatói feladatok

- a hallgatók visszajelzést adnak az iskola munkatársainak a gyakorlatuk tapasztalatairól
- rögzítik a gyakorlati feladataikhoz kapott hallgatói és tanári visszajelzéseket, reflexiókat

8. alkalom: Szeminárium	
Időtartam:	4 x 45 perc
Tematika:	Iskola gyakorlat tapasztalatainak feldolgozása
Cél:	→ az iskolai gyakorlatok tapasztalatainak feldolgozása, → egyéni és kiscsoportos reflexió, → az előadáson megismert elméletek összekapcsolása a gyakorlattal.
Tanulási eredmény:	→ alapvető ismeretekkel rendelkezik a különböző tanulási környezetben megvalósuló szocializációs folyamatokkal és kezelésének lehetőségeivel. → mind a szaktárgyi oktatás keretében, mind a szabadidős tevékenységek során alkalmazza az együttműködést segítő, motiváló módszereket. → célul tűzi ki az ismereteken alapuló, mérlegelő gondolkodás képességének kialakítását a tanulóknál.
1. blokk	
kb. 90'	Iskolai tapasztalatok feldolgozása
	→ Az utóbbi intézménylátogatások tapasztalatainak feldolgozása, témánként (a terepnapló használatával). → Érdekes először mindenkitől egyéni reflexiót kérni írásban, mindhárom témára, majd 1-1 témát részletesebben csoportban átbeszélni. • a pedagógusok szakmai közösségei, • az iskola és a család kapcsolata, • szaktanári feladatok sajátosságai. → A csoportok tapasztalati poszterre kerülnek, majd ezek átbeszélése (pl. kiállítás, hangtalan hozzászólás, prezentáció, egyéb).
SZÜNET	
2. blokk	
kb. 90'	Elméletek a gyakorlatban
	→ A kurzushoz tartozó előadás elméleti fókuszainak az átgondolása a meglátott iskola gyakorlatának tükrében (a terepnapló használatával). → Mi valósult meg, milyen konkrét példák, dilemmák, kérdések kapcsolhatók az iskolai tapasztalatok alapján az elméletekhez? • pedagógiai innovációk, fejlesztések, • esélyteremtés, hátránykompenzáció, • adaptivitás, egyéni tanulási utak, • multikulturális nevelés. → Egy-egy csoport egy-egy témával foglalkozik részletesen, konkrét példákat, módszereket kapcsol hozzá, illetve jelzi a dilemmáit, a hiányokat. → A csapatok valamilyen kooperatív módszerrel (pl. Egy megy három marad) megoszthatják egymással a tapasztalataikat. → Felkészülés a hátralévő feladatokra • félév végi egyéni beadandó esszé, • kiscsoportos prezentáció az iskola és a család kapcsolatáról.

9. alkalom: Szeminárium	
Időtartam:	4 x 45 perc
Tematika:	Kiscsoportos prezentációk és a félév lezárása
Cél:	→ a kiscsoportok bemutatják az elkészített munkáikat egymásnak, az iskola képviselőinek és az oktátónak. → a hallgatók beszámolnak, reflektálnak a megtartott foglalkozásaikról. → a félévi munka értékelése (önértékelés, kurzusértékelés)
Tanulási eredmény:	→ tájékozott a szülőkkel és a pedagógiai munkáját segítő különféle szakemberekkel, szakmai intézményekkel való együttműködés módjairól, a kommunikáció és együttműködések offline és online lehetőségeiről, → képes tapasztalt kollégák, mentorok segítségével a tanulók sajátosságait figyelembe véve olyan pedagógiai helyzeteket teremteni, → felelősségteljesen viszonyul a tanulók személyiségfejlesztéséhez.
1. blokk	
kb. 90'	Hallgatói prezentációk
	→ A hallgatók három fős csoportjai 10-10 percben bemutatják, hogy milyenek látták a megfigyeléseik alapján az adott iskola és a családok kapcsolatát. Érdeemes előzetesen kisebb egységekre bontani a témát és a csoportoktól csak egy-egy terület megfigyelését kérni, pl.: • SZMK, • szülői értekezlet, fogadóóra, • online kapcsolattartás, • nyílt napok, • családi napok, szülői bál, stb. → A bemutatók után a hallgatók, a meghívottak, és az oktatók reflektálnak.
SZÜNET	
2. blokk	
kb. 90'	A félévi munka értékelése
	→ A hallgatók először egyénileg értékelik a félévet – önértékelés pl.: • mi tetszett a leginkább? miért? • miben fejlődött a legjobban? miért? • mit tart most a legnagyobb kihívásnak leendő tanárként stb.? → A hallgatók a kiscsoportjukban értékelik a közös munkát – társértékelés, pl.: • hogyan sikerült a tevékenység, amit terveztek? • mi jellemezte a közös munkájukat? • mit csinálnának másképp a legközelebb stb.? → Az oktató is visszajelzést ad a közös munkáról. → A hallgatók kitöltik a kurzushoz készített egységes kérdőívet.

5 A féléves munka értékelése

A *Pályaszocializációs gyakorlat 2. – Iskolák és tanuló közösségek* kurzus értékelése szemináriumi jeggyel történik majd. Az értékelés alapját a gyakorlatokon (intézménylátogatás) végzett munka és a szemináriumi munka adja.

A szemináriumi jegy előfeltétele: a terepnapló elkészítése

A terepnapló vezetése és feltöltése a kurzus e-learning felületére a kurzus teljesítésének feltétele. A terepnaplóra nem kap a hallgató osztályzatot, értékelése két fokozatú: *megfelelt*, *nem felelt meg*. Hiányos vagy nem megfelelő terepnapló esetén a kurzus nem teljesíthető.

A szemináriumi jegy

A szemináriumi jegy három beadott feladatból áll össze:

1. elemző dolgozat – egyéni feladat (50%)
2. foglalkozási terv és kipróbálás – kiscsoportos feladat (25%)
3. prezentáció – kiscsoportos feladat (25%)

Az elemző dolgozat értékelése

Az elemző dolgozatot a választott témában a féléves munka végén kell benyújtani. Az elemző dolgozat az intézménylátogatásokon szerzett szakmai tapasztalatokra épül. A dolgozat értékelése pontozással és rövid szöveges értékeléssel történik majd.

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI	MAXIMÁLISAN ELÉRHETŐ PONTSZÁM
Szakirodalmi megalapozottság:	
→ a szakirodalom feldolgozásának mélysége	10
→ a hivatkozások precíz kezelése	
Az elemző szemlélet megjelenése:	
→ a munka túllép a megfigyelték lineáris leírásán, megjelenik benne az elemző szemlélet (pl. a pedagógiai értékek, a megfigyelt pedagógiai tevékenységek elemzése, értelmezése)	20
→ a megfigyelt tapasztalatok tudatos beépítése és értelmezése	
Személyes-szakmai reflexiók:	
→ a szakmai reflexiók megjelenítése, mélysége, szakmai nyelvhasználat	15
Tartalmi - formai követelmények:	
→ struktúra, felépítés, koherencia	5
ÖSSZESEN	50

A foglalkozási terv és kipróbálás

A foglalkozási tervet a 3. intézménylátogatásra kell elkészíteni és a gyakorlat keretében kipróbálni. A tervet a kipróbálás tapasztalataival, a csoporttagok egyéni reflexióival együtt a következő egyetemi szeminárium előtt kell a kurzus e-learning felületére feltölteni.

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI	MAXIMÁLISAN ELÉRHETŐ PONTSZÁM
A foglalkozási terv tartalmi sajátosságai	
→ a tervezési folyamat részletessége	
→ alkalmazott módszer relevanciája (életkor, előzetes tudás, alkalmazhatóság)	
→ a szakmai mellékletek kidolgozottsága (minden segédlet, kiegészítő anyag a tervben is megjelenik és a mellékletben is)	10 / 20
Gyakorlati megvalósítás	
→ a foglalkozás sikeres megtartása	
→ hatékony időmenedzsment	10 / 0
→ tanulói visszajelzések	
Személyes-szakmai reflexiók:	
→ a szakmai reflexiók megjelenítése, mélysége, szakmai nyelvhasználat	5
ÖSSZESEN	25

Prezentáció

A szülők és az iskola kapcsolatát bemutató 10 perces prezentációt az utolsó egyetemi szeminárium alkalmával kell feltölteni a kurzus e-learning felületére, majd az órán bemutatni.

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI	MAXIMÁLISAN ELÉRHETŐ PONTSZÁM
A prezentáció tartama	
→ releváns szakirodalmakra épül	
→ konkrét iskolai példákat mutat be	
→ elemző, gondolatébresztő, kritikus	15
→ fejlesztő elemeket is tartalmaz	
Gyakorlati megvalósítás	
→ ötletesség kivitelezés	
→ igényes kivitelezés	
→ figyelemfelkeltő bemutatás	10
→ szakmai reflexió	
→ előadásmód, kommunikáció	
ÖSSZESEN	25

6 Felmentés az iskolai gyakorlatok alól

A képzés során a tanárszakos hallgató három pályaszocializációs gyakorlaton vesz részt, mindhárom gyakorlat két tantárgy összekapcsolásából áll össze egy tárggyá: intézményi gyakorlat (iskolalátogatás) és a szakmai tapasztalatok feldolgozását támogató szeminárium. Azon hallgatóknak, akik **felmentés kaptak**¹ az intézményi gyakorlat (iskolalátogatás) alól, csak a szemináriumot kell teljesíteniük, a csoportos intézménylátogatásokon nem kell részt venniük, így terepnaplót sem kell készíteni. A tárgyat ebben az esetben is fel kell venniük az összekapcsolás miatt.

A hallgatók azért kapják a felmentést, mert a legalább egy tanévnyi tanítási gyakorlatuk alapján rendelkeznek olyan mennyiségű és minőségű tapasztalattal, hogy a szemináriumokon aktívan tudnak bekapcsolódni a gyakorlati élmények, benyomások feldolgozásába és a közös intézménylátogatások nélkül is el tudják készíteni a félévi munkát lezáró, alábbi két egyéni feladatot:

1. *szemináriumi dolgozat*: „A pedagógusok szakmai közösségei” címmel, melyben a pedagógusok szakmai együttműködésének, tudásmegosztásának, tanulásának eltérő formáit, intézményi gyakorlatát kell a szakirodalom és az iskolai tapasztalatok alapján összegezni. A dolgozat tartalmi és formai követelményei a részletes feladatleírásnál megtalálhatók.
2. *prezentáció*: A kiválasztott iskola és a szülők kapcsolatáról egy prezentációt kell készíteni, melyet lehetőség szerint az utolsó szemináriumi órán 10 percen belül be kell mutatni és feltölteni a Canvas felületre. A bemutató formája lehet: ppt, poszter, digitális poszter, kisfilm, powtoon, stb. A tartalmi és formai követelményei a részletes feladatleírásnál megtalálhatók.

A szemináriumi jegy a két beadott feladatból áll össze:

1. elemző dolgozat – a pedagógusok tanuló szakmai közösségei (50%)
2. prezentáció – iskola és a szülő kapcsolata (50%)

A konkrét értékelési kritériumok az értékelés részletes leírásánál megtalálhatók.

¹ A pályaszocializációs gyakorlat alóli mentesség feltételei:

<https://tkk.elte.hu/dstore/document/6304/A%20p%C3%A1lyaszocializ%C3%A1ci%C3%B3s%20gyakorlat%20al%C3%B3li%20mentess%C3%A9g%20felt%C3%A9telei.pdf>

Jegyzet az iskola bemutatásáról

NAPLÓ AZ ISKOLALÁTOGATÁSRÓL

HALLGATÓ NEVE:

AZ ISKOLA NEVE

A látogatás időpontja:

A LÁTOGATÁS ELŐKÉSZÍTÉSE (JEGYZETEK)

Az iskola fő jellemzői, értékei, társas-társadalmi kontextusa a pedagógiai program és a bemutatkozó előadás alapján:

AZ ISKOLA BEMUTATÁSA (JEGYZETEK)

Az iskola mint közösség: nevelés, csoportok, szakmai közösségek

- Melyek az iskola fő céljai, nevelési értékei a közösségformáláshoz kapcsolódóan?
- Milyen közösségfejlesztő tevékenységeket kínál az iskola? (Például tanórán kívüli nevelés, szakkörök, szabadiós tevékenységek, kirándulások).
- Melyek az iskolai kultúra fontos elemei (például ünnepek, tradíciók, hagyományok).
- *Milyen iskolai közösségek működnek (tanulói, tanári, szülői szinteken)?*

A közösségformáláshoz kapcsolódó értékek

Az értékek megjelenése („lenyomata”) a pedagógiai munka során

A tanulási környezet

- Milyen az iskola hangulata?
- Milyen az iskola épülete?
- Milyenek a tantermek?

SZEMÉLYES REFLEXIÓ

MEGFIGYELÉSI JEGYZETEK AZ OSZTÁLYFŐNÖKI ÓRÁRÓL	
A jegyzőkönyv készítője:	
Az iskola neve (a megfigyelés helyszíne):	
A megfigyelés időpontja:	
Osztály:	
Az osztályfőnöki óra témája:	
Az óra előtti észrevételek:	A tanulók / a csoport tevékenysége:
	A tanulók / a csoport hangulata:
A tanulási környezet (padok elrendezése, dekoráció, stb.) és a terem elrendezésének vázlatos rajza:	

ÓRAI JEGYZETEK		
Idő	A tanár és a tanulók tevékenysége	Tetszett / Nem tetszett / Dilemma
15'		
30'		
45'		

AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MEGBESZÉLÉS JEGYZETEI

A megbeszélésen elhangzott:

- legfontosabb osztályfőnöki feladatok,
- felmerült témák,
- kérdések, dilemmák

SZEMÉLYES REFLEXIÓM

Írjon le egy gondolatot, amit tovább gondolt az osztályfőnöki szerephez kapcsolódóan?

MEGFIGYELÉSI JEGYZETEK A SZAKOS TANÓRÁRÓL	
A jegyzőkönyv készítője:	
Az iskola neve (a megfigyelés helyszíne):	
A megfigyelés időpontja:	
Tanóra:	
Osztály:	
Az óra előtti észrevételek:	A tanulók / a csoport tevékenysége:
	A tanulók / a csoport hangulata:
A tanulási környezet (padok elrendezése, dekoráció, stb.) és a terem elrendezésének vázlatos rajza:	

ÓRAI JEGYZETEK	
Idő	A tanár és a tanulók tevékenysége
15'	
30'	
45'	

SZEMÉLYES REFLEXIÓM

1) Röviden írja le azt az órarészletet, ami nagyon tetszett a pedagógus munkájában/ tevékenységében? Miért?

2) Mivel kapcsolatban / Milyen kérdést tenne fel az órán látottakkal/ a tanár órai tevékenységéhez kötődően?

A SZAKOS ÓRAMEGFIGYELÉS ELŐKÉSZÍTÉSÉNEK ÉS MEGBESZÉLÉSÉNEK JEGYZETEI

A megbeszélésen elhangzott:

- az osztály sajátosságai, jellemzői
- legfontosabb szaktanári feladatok,
- a szakmai munkaközösség működése,
- az szaktárgy tanításának örömei, kihívásai, módszertani sajátosságok
- kérdések, dilemmák

Reflexióim

(Emeljen ki két gondolatot a beszélgetés kapcsán, melyeket tovább gondolt, fontosak voltak az Ön számára.)

MEGFIGYELÉSI JEGYZETEK A TANÓRÁN KÍVÜLI TEVÉKENYSÉGRŐL	
A jegyzőkönyv készítője:	
Az iskola neve (a megfigyelés helyszíne):	
A megfigyelés időpontja:	
Milyen tanórán kívüli tevékenységet figyel meg?	
A résztvevők sajátosságai (csoportlétszám, összetétel, életkor, érdeklődés, előzetes tudás):	
A tanórán kívüli tevékenység jellemzői:	Mi a program célja? Hogyan illeszkedik az iskola életébe?
	Egyéb sajátosságok (pl. milyen gyakran van? kiknek szól? hogyan kapcsolódik a tanulók érdeklődéséhez?)
A tanulási környezet elrendezésének sajátosságai:	

A PROGRAM/FOGLALKOZÁS TÖRTÉNESEI:	
Idő	A tanár és a tanulók tevékenysége
15'	
30'	
45'	

SZEMÉLYES REFLEXIÓM

**Írjon le egy gondolatot a tanórán kívüli
tevékenység megfigyelésével összefüggésben,
amire tanári nézőpontból építeni tud a
megtervezendő kiscsoportos foglalkozás
előkészítése során.**

MEGFIGYELÉSI JEGYZETEK MÁŠ SZAKMAI EGYÜTTMŰKÖDÉSRL ESEMÉNYEKRŐL	
A jegyzőkönyv készítője:	
Az iskola neve (a megfigyelés helyszíne):	
A megfigyelés időpontja:	
Milyen szakmai tevékenységet figyel meg?	
A résztvevők sajátosságai (szerep, csoportlétszám, összetétel, életkor):	
A szakmai program jellemzői:	Mi a szakmai program / esemény célja? Hogyan illeszkedik az iskola életébe?
	Egyéb sajátosságok (pl. milyen gyakran van? kiknek szól? kik a résztvevői?)
A tér elrendezésének sajátosságai (hol tartják, hogyan helyezkednek el a résztvevők?):	

A SZAKMAI ESEMÉNY/PROGRAM FŐBB TÖRTÉNESEI	
Idő	A résztvevők tevékenységei
	Segítő kérdések: Ki(k) vezeti(k) a programot? Miről van szó? Hogyan zajlik a megbeszélés? Mik a főbb témakörök, felmerülő kérdések?

SZEMÉLYES REFLEXIÓM

Fogalmazzon meg egy kérdést, dilemmát, írjon le egy pedagógiai helyzetet a szakmai programmal összefüggésben, amit tanári nézőpontból izgalmasnak, tovább gondolásra érdemesnek talált.

Foglalkozásterv sablon

FOGLALKOZÁSTERV	
A terv készítői:	
Időtartam:	
Pedagógiai célok:	
A foglalkozás témája/ tartalma:	
Fejlesztendő tanulói kompetenciák:	
Életkor:	
A tanulócsoport jellemzői:	

Idő	Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység	Módszerek/gyakorlatok	Eszközök	Megjegyzések

REFLEXIÓ A FOGLALKOZÁS/GYAKORLAT MEGVALÓSÍTÁSÁRÓL

Kérjük, hogy amennyiben volt lehetőségük megvalósítani foglalkozástervüket, reflektáljon annak történéseire.

Alább olvashat néhány segítő szempontot, kérdést, melyek orientálják gondolkodását. Kérjük, hogy a kérdéseket az Ön gondolkodását segítő szempontokként kezelje, a feladat és cél nem azok mechanikus megválaszolása, Önnek összefüggő szöveget kell írnia.

- Milyen előzetes érzésekkel vágott neki az adott foglalkozásnak?
- Hogyan érezte magát a diákokkal végzett feladatban?
- Volt-e esetleg olyan történés, ami váratlan volt az Ön számára?
- Hogyan látta a gyermekek/fiatalok csoportját, tevékenységét?
- Vajon mennyire érezték jól magukat?
- Felfigyelt-e esetleg valamire a csoport működésében?
- Sikerült elérni a kitűzött célokat?
- Hogyan tudtak együttműködni csoporttársaival a tervezés és a megvalósítás során?

Történt-e a foglalkozáson olyan:

- ami elgondolkodtatta?
- ami a tanári feladatok vonatkozásában újszerű volt Önnek?
- amit sikernek élt meg?
- amit esetleg kudarcnak élt meg? Mit csinálna másképpen?